

Но защо е туй сравненіе на настояще-то съ минжло-то? Сравнѣте сегашно-то състояніе на просвѣщени-тъ народы съ онуй на дивы-тъ или непросвѣщени-тъ и ще ся учудите за могуществото на знаніе-то.

Така видѣхмы че „знаніе-то е сила;“ но както всяка една сила споредъ добро-то или зло-то си употрѣбленіе принася добро или зло, тѣй е и съ знаніе-то, за туй сега нека прегледамы.

II. Знаніе-шо кашо изворъ на чловѣческо-шо благосъстояніе. Че знаніе-то е спомогнжло много за умноженіе-то на благополучіе-то между чловѣци-тъ то е една истина, за кож-то само простаци-тъ и глупави-тъ можтъ да ся сумнѣвать. Кога-то сыноветѣ на знаніе-то иматъ желаемый-тъ водачъ въ извършванія-та си, тогазы обще житіе-то има право до очеква нѣщо добро отъ издирванія-та имъ. И наистинж то е сполучило до единъ высокъ стъпень. За таквизъ великы благодѣянія просвѣщени-тъ людіе никога нѣма да забравять достоуважаемы-тъ имена на Вата и Стефенсона за изнамираніе-то на пародвижны-тъ машины; на Проф. Морса и др. за изнамираніе-то на телеграфъ-тъ; на Нютона и Галилеа за много-то имъ скжпоцѣнны открытія у естество-то; на Гутенберга и Фауста за изнамираніе-то на книгопечатаніе-то; на Франклива и много другы за безбройны-тъ имъ скжпоцѣнны приношенія врѣхъ олтарь-тъ на общественно-то добро, приношенія на кон-то благоуханія-та ще тражтъ додѣ свѣтъ сжществува. Всичко туй тѣ сж извършили съ помощъ-тж на знаніе-то, за кое-то казахмы че е изворъ на чловѣческо-то благосъстояніе.

Знаніе-то помага на чловѣческо-то благополучіе, като освобождава чловѣцы-тъ отъ много безмѣстны трудове и разноскы. Исторія-та приказва че въ старо врѣме у Велико-Британіж за меленіе жито употрѣбывали два камъка, между кон-то згрухували житото и го правяли на брашно. Туй дѣйствиіе ставало толкозъ трудно и бавно, щото за да ся приготви потрѣбно-то брашно за едно семейство отъ четири души, единъ отъ тѣхъ трѣбвало все съ туй да ся занимава!

Старитѣ Гърци преди 3000 год. имали вече мелници наржцѣ, кон-то въ врѣмето Христово были въ общо употрѣбленіе на Истокъ. По прочутый-тъ имъ стихотворецъ Омеръ твърдѣ докачително описва жалостното състояніе на